

Postoje tragovi očnih kapaka. Podrepna peraja A iza prve tri bodljice imade barem još 9 mekanih, raščlanjenih i lepezastih šipčica. Kad prsne peraje previjemo prema naprijed vršak im ne seže do stražnjeg oboda oka. Na gornjem uglu korijena prsne peraje crnkasta mrlja.

Boja: sivkastosrebrnasta (ali kadkada i varira prema ambientu). Boja zjenice baca na srebrno sa žutim mrljama.

Migrira na mriještenje iz naših voda početkom studenog i prosinac (tačno vrijeme još nije proučeno).

Maksimalna dužina 55 cm.

Form. D₁. IV., D₂. I—8, A. III—9(10), P. 17, C. 17—19.

Mugil capito

Središnji prostor između dvije desne i dvije lijeve nosnice nije ispunjen ljuskama nego je go.

Boja: gore tamnosivo smeđasta, postrance tamne pruge. Iza oka žuta, a na škržnom zaklopcu izrazita zlatna mrlja. Zjenica srebrnkasta.

Jugularni prostor ovalan, ali kratak, dopire samo do stražnjeg ruba oka.

Migrira u toku zime (u našim krajevima tačno vrijeme migracije još nije određeno).

Maksimalna dužina do 40 cm.

Form. D₁. IV., D₂. I—8, A. III—8(9), P. 17, C. 4—14.

Mugil auratus

Gornja usna nema nikakvih bradavica ni kvržica. Središnji prostor između dvije desne i dvije lijeve nosnice ispunjen sitnim ljuskicama.

Boja, gore: tamnosivosmeđasta, po strani uzdužne smeđaste do plavkaste pruge.

Na škržnim zaklopcima može biti zlatna mrlja, ali nije tako izrazita kao kod *Mugil auratus*. Tijelo duguljasto. Prsne peraje previjene dopiru do zjenice.

Jovan S. Korda, Beograd

RIBARŠKA PESMA

Ko je prisustvovao veselicama beogradskih i vojvođanskih ribara, mogao je u kasne noćne sate čuti melodiju pesme, koju ribari rado nazivaju svojom himnom. Oni je pevaju jednozvučno, zanoseci se melodijom i sadržinom, tužnim odrazom njihovog nimalo lakog i pomalo šturog života.

Sadržina i melodija pesme svakako su interesantne. One na simboličan način i prostim poređanjima iznose setnu nebrižljivost i ponešto gorku ravnodušnost ribara, čiju težinu ublažavaju alkohol i varava iščekivanja.

Njive ratara su zelene, jer ih oživeše njegove radne ruke. Njive ribara su crne neobrađene. Zato on gleda na njih ravnodušno i sa malo interesovanja. Više ga privlači ribna voda — njegova druga njiva — gde mu stihije prirode pripremaju žetvu.

Zainteresirali smo se za vreme i mesto postanka te pesme. Raspitivanjem kod starijih riba-

Jugularni dio uzak, ali duguljast.

Vrijeme migracije za mriještenje lipanj—srpanj.

Maksimalna dužina do 40 cm.

Form. D₁. IV, D₂. I—8, A. III—9, P. 15, C. 14.

Mugil saliens

Gornja usna debela, oblikom uleknuta prema natrag.

Podrepna peraja A. imade manje od 11 mekanih, raščlanjenih šipčica.

Na prednjoj stijeni gornje usne postoje 1—4 vodoravna niza mesnatih, crvolikih, kratkih pipaka ili kvržica.

Boja: gore škriljava do modrosmeđa (kod svježe ulovljenih tamnomodra), po strani žućkastotamne pruge, dolje: bijelosrebrnkasta.

Tijelo zdepasto. Jugularni dio duguljast, ovalan, ali je ovalnost uža nego kod *M. cephalusa* i *M. capito*.

Prsne peraje previjene dopiru do zjenice.

Mrijesti u zimi, siječanj i veljača.

Maksimalna dužina do 60 cm.

Form. D₁. IV, D₂. I—8, A. III—9, P. 17, C. 16.

Mugil chelo

Tijelo kratko, zdepasto.

Gornja usna debela, oblikom uleknuta prema naprijed. Nema na gornjoj usni nikakvih kvržica. Previjene prsne peraje jasno sežu do iza stražnjeg oboda oka, a često i preko čitave zjenice.

U podrepnoj, A. peraji vidi se barem 11 mekanih, raščlanjenih, lepezastih šipčica.

Boja: gore tamnosiva, po strani uzdužne žućkasto tamne pruge, dolje bijelo srebrnkasta.

Ne zalazi u boćatne vode.

Mrijesti u rujnu. Maksimalna dužina do 25 cm.

Form. D₁. IV, D₂. I—8(9), A. III—11, P. 16, C. 19.

Mugil labeo

ra nismo mogli ništa pouzdanog da doznamo. Ali smo u Vukovom rečniku našli citate njenih stihova uz termine »ispolac« i »kesega«. Tako uz reč ispolac Vuk navodi stihove:

Čumovi mu vodom plove,
a ispolci zveče,

a uz reč kesega stihove:

Kesega mu kolo vode,
a grgeči glede.

U jednom od brojeva Ribarskog Lista iz 1927 god. pročitali smo — verovatno prvu — belešku o toj pesmi. Tu se iznosi njen potpuni tekst i tvrdnja da je pesma iz zbirke Vukovih narodnih pesama. Na str. 355 Ilustvorane velike Srpske

Narodne Lire, Novi Sad, 1887 g. pročitali smo potpuni tekst pesme, kako ga ovde donosimo:

Sve se njive zelene,
a alaske crne;
alas kapu nakrivio,
u mehanu gleda.
Čunovi mu vodom plove,
a ispoici zveče;
kešege mu kolo vode,
a grgeči glede;
kečige mu njivu oru,
a morune vlače;
somovi mu žito seju,
a jesetre žanju;
linjaci mu slamu dele,
a štuke mu vršu.
Kada oni sve ovršu,
a alasi jedu.

Sudeći po sklopu, pesma nije nastala u narodu odjednom kao celina, već je verovatno dopetavana kroz duže vreme stihovima nepoznatih auto-

ra između samih ribara i učesnika u njihovim veselicama. Po tome bi pesma zaista mogla biti narodna, jer je, barem zasada, bez utvrđenog mesta i vremena postanka.

Po jeziku i melodiji naslućujemo da je kolevka pesme verovatno negde u Vojvodini, gde je nastajala spontano uz čašice pitkog sremskog vina.

Sklop i dikcija pesme nemaju vid neke izrazitosti i narodne originalnosti, a melodija zvuči nešto tuđinski. Ne isključuje se i ta slučajnost da je nastala pod uticajem slične strane pesme, možda mađarske, nemačke ili neke druge. Ovo su samo letimični nagoveštaji, za čiju proveru su potrebna svestranija ispitivanja.

Bilo bi dobro da se sazna u kom vremenu i kraju je pesma stvarno postala, kad je i kako dobila sadašnju svoju melodiju. Jedino je zasada sigurno da je postala i pevana pre 1818 godine, kad je objavljeno prvo izdanje Vukovog rečnika.

Nadamo se da ćemo s ovim što smo izneli potstaći zainteresovane, da svojim ispitivanjima doprinesu rasvetljavanju pitanja koja smo ovde pokrenuli.

Vijesti iz narodnih republika

MARKIRANJE ŠARANA NA POPLAVNOM PODRUČJU LONJSKOG I MOKROG POLJA

Kao prošle tako i ove godine Institut za slatkovodno ribarstvo, Zagreb, Drenovačka ul. 30 vrši markiranje šarana na području Lonjskog i Mokrog polja, u svrhu upoznavanja njegova kretanja i prirasta. Na četiri mjesta ovoga područja, gdje se vrši izlovljavanje ribe pomoću prijestora, i to na srednjem toku Velikog Struga, ušću Velikog Struga u Savu, kao i ušću Malog Struga i Trebeža, vrši se markiranje šarana malom aluminijskom pločicom u kojoj je utisnut broj, a vezana je srebrnom žicom na prvoj tvrdoj žbici ledne peraje.

Kako bi Institut došao do što većeg broja markiranih i puštenih primjeraka, odredio je nagradu u visini od Din. 200.— za svaki ulovljeni markirani primjerak šarana, uz dostavu same markice kao i slijedećih podataka: datum i mjesto ulova, dužina i težina ulovljenog šarana.

Upozoravaju se sve naše ribarske organizacije na terenu, kao i profesionalni i sportski ribari, da dostave tražene podatke o ulovljenim markiranim šaranima najkraćim putem na gore spomenutu adresu Instituta, koji će im dostaviti određenu nagradu.

I. S.

MARKIRANJE PASTRVA IZ OBRHA

Nedavno osnovani Ribarski institut — Ljubljana izvršio je prvo markiranje potočne pastrve iz Obrha, koja izgleda da je po svojim kvalitetnim osobinama podesnija od druge potočne pastrve. Prema nepotvrđenim podacima ona je bržeg rasta,

vitalnija i daje veći broj ikre po 1 kg težine (2.500 kom.). Baš zbog toga Ribarski institut iz Ljubljane je poduzeo njeno markiranje, da to naučno ustanovi.

Markiranje je izvršeno malenom celuloidnom markicom, u kojoj je utisnut broj, a vezana je Perlon cijevi 0.9 × 0.5 mm, na hrptu iza ledne peraje. Prije samog markiranja i uzimanja potrebnih podataka, pastrve su narkotizirane narkotičnim sredstvom — Urethan. Pastrve su markiranje dobro izdržale i nakon toga živahno zaplivala uzvodno ili nizvodno. Za svaku markiranu pastrvu vodi se posebna kartoteka, u koju će se pored uzetih podataka upisivati nakon ponovnog ulova sve nove nastale promjene.

S. M.

ODRŽANA SU DVA TEČAJA ZA SALMONIKULTURU U SLOVENIJI

Tokom mjeseca veljače i ožujka ove godine održana su dva uspješna tečaja za salmonikulturu u Kobaridu, koje su organizirale ribarske organizacije NR Slovenije.

Prvom tečaju, koji je održan od 28. II. do 10. III. 1956. prisustvovalo je 25 tečajaca. Od toga 23 iz NR Slovenije, a 2 iz NR Srbije.

Na drugom tečaju održanom od 13.—24. III. 1956. bilo je prisutno 30 tečajaca i to 21 iz NR Slovenije, 3 iz NR Makedonije, 2 iz NR Hrvatske, 2 iz NR Crne Gore, 1 iz NR Bosne i Hercegovine i 1 iz NR Srbije.

Tečajevi su održani na ribogojilištu u Kobaridu pod rukovodstvom tamošnjeg upravitelja druga Jelačina Milana. Predavači su bili drugovi iz Ri-